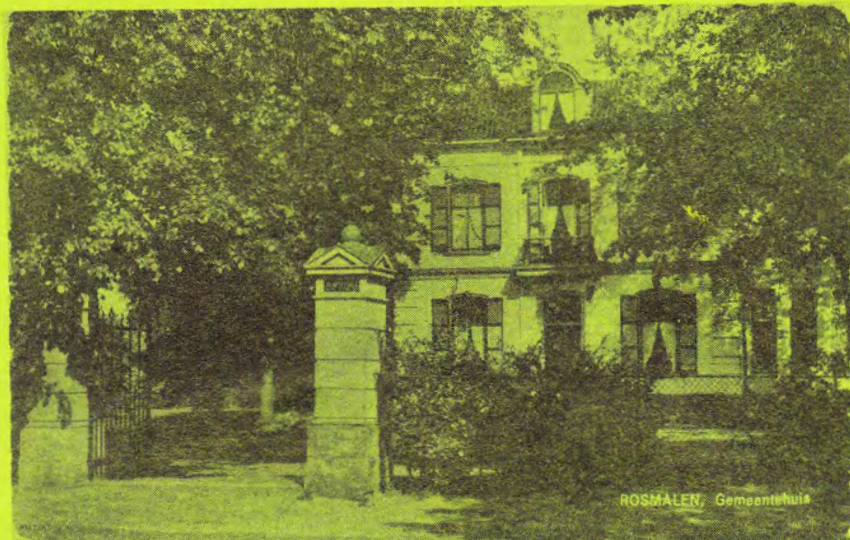

"ROSMALIA"

ROSMALLA

ISSN 0925-2894

is een uitgave van de Heemkundekring Rosmalen en
verschijnt eenmaal per kwartaal

Redactie:

N.M. Blankendaal

A.G. van der Valk-Koedooder

Redactieadres:

Herman de Manlaan 2

5242 CW Rosmalen

tel.04192-15816

Leden en donateurs ontvangen "Rosmalla".
Donateurs betalen minimaal f. 25,-- per jaar.
Abonnement is mogelijk voor een kalenderjaar en
kost f. 25,--, over te maken op het bankreke-
ningnr. van de Heemkundekring, onder vermelding
van "Rosmalla 90/91".

Bankrekeningnr.: 18.45.43.444

Rabobank Rosmalen

postgiro van de bank: 1099372

ten name van Heemkundekring Rosmalen

Deken Fritsenstraat 53

5243 VM Rosmalen

VAN DE REDACTIE

EEN KRING IN ONTWIKKELING

De Heemkundekring Rosmalen mag zich verheugen in een positieve ontwikkeling. Steeds meer mensen worden nieuwsgierig naar de historie van Rosmalen, voor de een de plaats waar hij is opgegroeid en die hij zo heeft zien veranderen, voor de ander de plaats waar hij een nieuwe woonplaats heeft gevonden maar zo vaak nog de sporen van het verleden ontmoet.

Ons periodiek "Rosmalla" mag zich ook verheugen over een groeiende belangstelling.

De werkgroep archeologie is actief bezig geweest op het terrein van de voormalige St. Josephschool. Ook op bestuurlijk niveau is er een positieve ontwikkeling. Er zal periodiek overleg plaats vinden tussen het bestuur en de werkgroepen. Als u dit leest is het eerste overleg al geweest. Op deze wijze kunnen de werkzaamheden binnen de Heemkundekring efficiënt op elkaar worden afgestemd en de onderlinge samenwerking bevorderen. Op de voorpagina ziet u een afbeelding van villa "De Driesprong". Gezien de plannen voor de ontwikkeling van het centrum een actueel onderwerp. Harrie Coppens gaat hier nader op in. Op het vorige nummer hebben wij "ontzettend veel" reacties gehad. De telefoon stond witgloeiend. Informatie over de familie Kusters en over de oorlogsfoto. Het kon niet beter. Jammer dat dit een droom is. Misschien komen de reacties nog.

VAN HET BESTUUR

Theo Derksen, voorzitter

Zoals in de vorige uitgave van ROSMALLA is medegedeeld, heeft Michiel van Heumen wegens drukke werkzaamheden moeten bedanken als redactielid van ons blad.

Om dezelfde reden heeft hij te kennen gegeven ook niet langer in staat te zijn zijn functie als bestuurslid op adequate wijze te kunnen vervullen. In zijn plaats is op de gehouden leden bijeenkomst van 22 mei j.l. Arie van de Ven bereid gevonden de vacante plaats te bezetten.

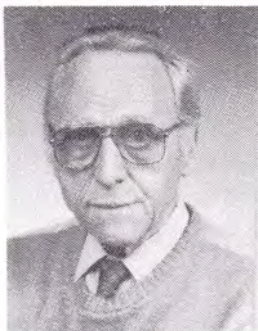
Naar aanleiding van deze bestuursmutatie en medegezien het feit dat onze secretaris Jo Westerlaken te kennen heeft gegeven graag werk af te stoten, heeft het bestuur zich beraden over de taakverdeling binnen het bestuur.

De taakverdeling binnen het bestuur is nu als volgt:

Voorzitter	: Theo Derksen
1e secretaris	: Arie van de Ven
2e secretaris en contactadres:	Jo Westerlaken
penningmeester	: Sjaan Hoedemakers- Van der Sluis
archieff	: Henk de Werd

IN MEMORIAM JAN WIJNS

Theo Derksen, voorzitter

Zoals bekend is op 27 april 1991 na een korte ziekte, die zich aanvankelijk niet ernstig liet aanzien, ons lid JAN WIJNS overleden, in de leeftijd van 75 jaar.

Jan was een echte brabantse, geboren op 2 februari 1916 in Son. In 1942 vertrok hij vandaar naar Rosmalen wegens zijn benoeming tot kantoorhouder van de P.T.T., als opvolger van de heer Kruijzen. Het postkantoor dat Jan zou gaan runnen werd gevestigd in een voormalige ijzerwinkel annex het thans nog bestaande cafe Juliana in de stationsstraat, destijds in beheer bij Toontje Hermens beter bekend als Toontje de smid.

In 1951 verhuisde Jan met zijn kantoor naar een voor dat doel verbouwde garage bij zijn woonhuis in de stationsstraat no 4. Door de groei van de gemeente werd ook deze kantoorruimte te klein en werd in 1972 het huidige postkantoor betrokken gelegen aan de Raadhuisstraat. Jan heeft hier maar twee jaar gewerkt want in 1974 is hij met vervroegd pensioen gegaan.

Jan was een echte verenigingsman. Hij is secretaris geweest van de harmonie St.Cecilia en

bestuurslid van het WitGele kruis, de algemene raad van het gemeenschapshuis "De Kentering", kerk -en schoolbestuur van de parochie St.Lambertus, muziekgezelschap "Da Capo", waarvan hij voorzitter was. Vanaf de oprichting van de Heemkundekring is Jan trouw lid geweest. Hij was destijds erg blij dat er ook in Rosmalen een Heemkundekring van de grond kwam.Hij heeft er altijd hard voor geijverd. In het verleden had hij weleens meer pogingen gedaan om een heemkundekring op te richten, maar helaas is het toen niet gelukt. U zult zich misschien afvragen : "vanwaar die interesse van Jan?" Wel Jan had een warme belangstelling voor het culturele verleden in het algemeen en van onze streek en plaats in het bijzonder. Dit typeerde hem ook duidelijk. Hij wist veel van de geschiedkundige wetenswaardigheden van Rosmalen en het volksleven. Hij kon hierover en over bepaalde mensen anecdotische en humoristische verhalen vertellen.

Jan was een trouw lid van onze Heemkundekring. Trouw bezocht hij onze vergaderingen en was een vaste deelnemer aan onze heemkundige fietstochten.

Jan kon aandachtig luisteren en scherp analyseren. Hij paarde wijsheid aan een goed inzicht. Dat hij er nu niet meer is is op de eerste plaats jammer voor zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen Maar ook wij zullen hem erg missen. Hij ruste in vrede.

WERKGROEP KLEDERDRACHTEN

Mevrouw A. Diebels-Bartels

Drika van Lith - van Rosmalen de mutsenmaakster van Rosmalen??? De werkgroep klederdrachten ging op speurtocht en kwam tot de volgende conclusie.

Omdat het onderwerp klederdrachten erg veel omvat heeft de werkgroep daaruit het onderdeel mutsen gekozen voor het eerste onderzoek. Dit hebben we vooral gedaan met het oog op de schaarse informatie die daarover voorhanden is.

Onze eerste vraag was: "Heeft Rosmalen misschien een eigen mutsenmaakster gehad.?"

Doordat enkele dames van de werkgroep tevens lid zijn van de Rosmalense kantkring, weten we dat in die kring reeds jaren gezocht is naar een antwoord op deze vraag. Noch bij de verzamelaars van mutsen in Den Bosch, St.Oedenrode en Vught noch bij musea of op tentoonstellingen noch in boeken of tijdschriften was iets te vinden over Rosmalen op dit gebied. Gelukkig hebben wij ons niet laten ontmoedigen en zijn opnieuw op onderzoek uit gegaan. Uit een tiental gesprekken die we gehad hebben met vooral oudere bewoners van Rosmalen kwamen twee aanwijzingen in de richting van DRIKA VAN LITH - VAN ROSMALEN. (Overleden in 1947) Uit verder onderzoek blijkt dat zij inderdaad een echte mutsenmaakster was.

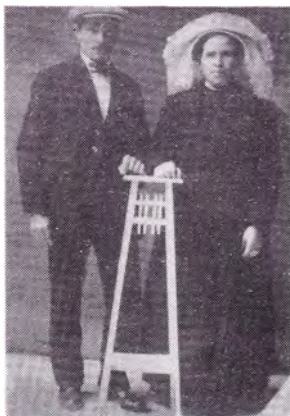
Dit is niet alleen bevestigd door familieleden maar ook door inwoners van Rosmalen die wisten te vertellen dat hun moeder of grootmoeder een muts bij haar had laten maken.

Onze vondst is niet spectaculair in die zin dat we een heel nieuw model muts hebben gevonden. Drika heeft zoals de meeste mutsenmaaksters in deze omgeving daagse mutsen, poffers en kleine mutsjes of kovels gemaakt.

De mutsen leken op de modellen die in het algemeen in de Meierij voorkwamen. Maar toch werkte ieder op een eigen manier, waardoor de mutsen van Drika weer anders waren dan b.v. de Dungense, de Rooise en Bossche muts. We hebben ook al verschillende foto's van dames die een muts of poffer op hebben, die gemaakt is door Drika van Lith, maar we zoeken nog een echte muts om zodoende de werkwijze van onze Rosmalense mutsenmaakster beter te leren kennen. De poffer en het koveltje op onderstaande foto's zijn gemaakt door Drika van Lith.

Tonia Bloks
met Koveltje

Maria Kappen
echtgenote van Jan Pennings
(Den Dekker) met poffer

EEN HONDERDJARIGE IN ROSMALEN

N.M.Blankendaal

Op bruiloften wordt vaak gezongen "100 jaar na deze zullen we er niet meer wezen" Dit lied ging niet op voor Mevrouw Drika Pennings-Van Lijssel die op 10 April 1991 100 jaar is geworden. Ter gelegenheid hiervan zijn we even in de archieven gedoken.

In 1891 werden er in Rosmalen 49 meisjes geboren waarvan Henrika van Lijssel er een van was. Het dorp telde op het eind van het jaar 3166 inwoners waarvan 1617 mannen en 1549 vrouwen.

No. 25

In het jaar eehfthig honderd een en negentig, den 10 April
der maand April te voor ons Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente
ROSMALLEN, provinsie Noordbrabant, verreezen:

Andreas van Lijffel
oud docht jaren, een beroep landbouwer
wonende te Rosmalen die vernoemde konijnke te doen, dat zijne
schijngewest Gheerard Pennings
Hovende, beroep
wonende te Rosmalen op den kerstdag
der maand April eehfthig honderd een en negentig, en half negen
ure des middags, in tegenwoordichheit van W. van der Meer en W. van der Meer
beveelen te sijn een kind van het geslacht, den welk kind vordt gegeven de voornam
van Henrika

Deze konijnke is gedaan in tegenwoordichheit van W. van der Meer en W. van der Meer
oud docht jaren, een beroep landbouwer
en W. van der Meer oud docht
jaren, een beroep landbouwer beiden vernoemde bijkom dat gemeente.

En hebben wij hieraan apponeert, datz alzo, die na den des verreezen parson en de getuigen
te sijn vernoemde, gaende te doen om te 10 April
W. van Lijffel
W. van der Meer
te handlen

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand vernoemd,
S. van der Meer

In het jaar eehfthig honderd een en negentig, den 10 April
der maand April te voor ons Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente
ROSMALLEN, provinsie Noordbrabant, verreezen:

Andreas van Lijffel

geboorte akte van Henrika van Lijssel

Omdat Rosmalen meer dan 3000 inwoners had werd het aantal raadsleden verhoogd van 7 tot 11. Veel besluiten hebben ze niet hoeven te nemen. In 1891 bestond het wegennet uit zand en klinkerwegen. Kunstwegen waren er in 1891 niet aangelegd en verbetering had ook niet plaats gevonden. De kosten voor onderhoud bedroegen toen f 165,20 en voor de overige wegen, geen kunstwegen zijnde, waren deze f 923,93. De wegen waren over het algemeen slecht "wegens den eigenaardigen zandigen toestand".

Nieuwe wegen waren er niet aangelegd.

De economische toestand was voor de "behoefte klasse" iets gunstiger dan het jaar daarvoor omdat de oogst beter was geweest en de winter zacht.

De toestand voor de winkeliers was niet zo best. De meeste inwoners haalden "hun benodigdheden te 's Bosch en de gemeente werd als het ware overstroomd door venters van allerlei soort waren". De gevestigde winkeliers konden blijkbaar hier niet tegen concurreren.

Wat kan er toch veel veranderen in 100 jaar.

Mevrouw Pennings heeft veel beroepen zien verdwijnen.

Zo waren er o.a. in 1891 nog 1 bierbrouwerij, 5 hoef- en grofsmeden, 1 kuiper, 1 mandenmakerij, 1 sigarenmaker en 1 wagenmaker.

Drinkwater bestond uit pomp- en putwater en is "algemeen van uitnemende hoedanigheid en genoegzame hoeveelheid".

Criminaliteit bestond toen nog niet. "Het nemen van politiematregelen is niet nodig geweest en de algemene toestand was goed", zo lezen we in het jaarverslag over de politie.

De brandweer heeft het in dat jaar niet druk gehad want "in de loop des jaars had slechts eenmaal een brand plaatsgevonden en wel een arbeiderswoning."

GROOT FEEST OP 10 APRIL 1991

Voor een honderdjarige wordt natuurlijk groot feest gevierd. Tenslotte komt zo'n mijlpaal niet vaak voor. De burgemeester komt op bezoek en de harmonie geeft een aubade voor de jarige. Kortom de jarige wordt goed in de bloemetjes gezet.

foto N.M. Blankendaal

Vroeger kwam het weinig voor dat iemand de leeftijd der sterken bereikte. Zo werd in 1929 de oudste inwoner van Rosmalen **JOHANNES VAN OSCH** 93 jaar en prompt verscheen er een foto van hem in de katholieke illustratie.

coll. N.M. Blankendaal

Hij was geboren te Berlicum en een zoon van Arnoldus van Osch en Maria van den Boom. De 100 jaar heeft hij niet gehaald. Op 96 jarige leeftijd is hij gestorven.

Mevrouw Pennings heeft het wel gehaald en hoe. Zij is nog goed ter been en houdt alles nog goed bij.

De Heemkundekring wenst haar het allerbeste toe.

Tot slot een schema van de voorouders van
Mevrouw Pennings-van Lijssel, allen geboren in
Rosmalen.

Nicolaas van Lijssel, * ca 1796

x Johanna Kuypers

Hendrikus van Lijssel, * 23-10-1827

x Theodora van der Heijden

Nicolaas van Lijssel, * 14-10-1860

x 25-4-1890 Johanna Heijmans

Henrica van Lijssel, * 10-4-1891

x 3-6-1913 H.Pennings
* 1-10-1883
+ 14- 8-1974

* = geboren

x = gehuwd + = overleden

Bron: register van overlijden, huwelijken en ge-
boorten, verslag van de toestand der gemeente
Rosmalen over 1891. Gemeentearchief Rosmalen, met
dank aan de archivaris de heer J.Mikkers.

VILLA "DE DRIESPRONG"

Harrie Coppens

Het centrum van Rosmalen wordt grondig gewijzigd. Het eerste plan is reeds in uitvoering, de verbouwing van het oude politiebureau tot restaurant. Harrie Coppens had een gesprek met Cor de Laat, 82 jaar, die veel wist over de geschiedenis van dit pand. Ook Mevrouw Drieka Vos-Versteijnen, 84 jaar, wist zich nog te herinneren dat zij in de jaren twintig in deze villa heeft gediend.

Eenieder die momenteel met de verkeerssituatie ter plaatse enigszins bekend is, zal begrijpen dat de benaming "DRIESPRONG" niet van deze tijd is. Op de dag van vandaag zou de naam "Viersprong" de werkelijkheid geen geweld aan doen.

De bouw van de villa vond plaats in 1890 met als opdrachtgever een zekere J. de Laat, bakker te Utrecht. Hij gaf de villa de naam "VREEBURG", hetgeen op de zuilen waaraan de poort bevestigd was, in goudkleurige letters stond geschreven. Een ieder die monopoly gespeeld heeft zal zich zeker deze bekende straat uit Utrecht nog wel herinneren. Een zeer verklaarbare naam dus gezien de relatie die de bakker met Utrecht had.

Van deze J. de Laat wist Cor de Laat (nog een verre afstammeling?) zich nog een versje te herinneren dat toendertijd in Utrecht alom bekend was.

Het luidde als volgt:

In Utrecht woont een bakker
die bakker heet De Laat
hij heeft een knappe dochter
die achter de toonbank staat
die dochter wou verkeren
al met de meesterknecht
De Laat wou het niet hebben
en daarom moest hij weg.

In een later stadium werd de villa verkocht aan dokter Heijmans. Deze verkocht de zuilen met poort en doopte zijn woning om tot "Huize Anna". De zuilen met daarop de naam "VREEBURG" kwamen te staan bij de toen nog te bouwen woning voor burgemeester Wolters. Deze woning bevindt zich nu nog tegenover het Casino op de t-splitsing Dorpsstraat/B.Woltersstraat en de naam "Vreeburg" staat nog op de zuilen vermeld.

Villa "Louise", ansichtkaart 1919 coll.N.M.Blankendaal

Vervolgens werd "Huize Anna"bewoond door een zekere familie Houtman, sigarenfabrikant uit 's-Hertogenbosch. Deze familie bestond uit dertien kinderen. Zij hadden daarom veel personeel in dienst,n.l. 4 dienstboden, 2 werksters en 2 tuinlieden. Hij veranderde de naam "HUIZE ANNA" in "HUIZE LOUISE".

In de daarop volgende jaren werd het achtereenvolgens bewoond door ene Van de Pol en Eduard van de Mortel met als laatste bewoner Burgemeester Jhr.Von Heijden. Voordat hij hier intrek nam was hij woonachtig in de Weidestraat naast huize "GERA" waar nu Bert van der Plas woont.

Na het vertrek van de familie Houtman kreeg de villa de naam "DRIESPRONG", die tot op de dag van vandaag ongewijzigd is gebleven. Na het afscheid van burgemeester Von Heijden in 1955 werd de villa omgebouwd tot gemeentehuis, waarna het de laatste tiental jaren als politiebureau heeft gefungeerd.

De villa als gemeentehuis, ansichtkaart 1963
coll.N.M.Blamkendaal

Het is eeuwig jammer ,om niet te spreken van doodzonde dat men de prachtige tuin met zijn kolossale bomen die bijna een geheel vormde met de tuin van de pastorie ten prooi zijn gevallen aan het niets ontziende bouwmonster, wiens honger ook heden ten dage kennelijk niet gestild is. Met weinig moeite en tegen geringe kosten hadden we thans in het centrum over een prachtig park kunnen beschikken.

Het is helaas niet het enige wat ons door kortzichtige regeerders ontnomen is.

Villa " DE Driesprong" 1991 tijdens de verbouwing, foto.N.M.Blankendaal Bron: gesprek H. Coppens met Cor de Laat. Informatie J. Hendriks den Bosch.

OPEN MONUMENTENDAG. NU OOK IN ROSMALEN

N.M.Blankendaal

14 SEPTEMBER 1991

Wat deden de inwoners van Rosmalen elk jaar op de landelijke monumentendag??? Tuinieren, familie-bezoek, winkelen???? In vele gemeenten ging men op pad om oude gebouwen, molens, stadswallen, kerken e.d.te bezichtigen. De interesse was enorm. Helaas in Rosmalen was het stil.

HEEMKUNDE KRING ROSMALEN NEEMT INITIATIEF

De Heemkundekring Rosmalen heeft het initiatief genomen om in 1991, als het 1 lustrum in Nederland wordt gevierd, ook in Rosmalen een Open Monumentendag te organiseren. Zij vroeg en kreeg medewerking van de gemeente en een werkgroep ging in januari enthousiast aan de slag. De werkgroep bestaat uit de leden: G.Valk, voorzitter en de leden N.Blankendaal, C.Hellemons en A.v.d.Ven. Jan Wijns die aanvankelijk ook deel uitmaakte van deze groep is ons helaas overleden.

MONUMENTENDAG EEN TRADITIE

De Open Monumentendag wordt landelijk georganiseerd en wordt dit jaar voor de vijfde keer gehouden en wel op

ZATERDAG 14 SEPTEMBER 1991

Landelijk wordt deze dag geopend in Gouda, in de provincie Noord Brabant in de gemeente Ravenstein.

De doelstelling van de Open Monumentendag is de belangstelling van het publiek en ook van de bestuurders voor monumenten te vergroten. Dit is van het grootste belang want van het erfelijk cultuurgood is al teveel verdwenen. Dit geldt zeker voor Rosmalen.

ROSMALEN NU OOK VAN DE PARTIJ

De Heemkundekring Rosmalen heeft gemeend dat Rosmalen niet achter kan en mag blijven. Zeker nu de zelfstandigheid op het spel staat en de afbraak van beeldbepalende panden onverdroten doorgaat. Recentelijk nog de St. Josephschool. Het is dan ook een unieke gelegenheid om Rosmalen landelijk en regionaal te profileren en nu eens op een andere manier.

DE ACTIVITEITEN

Wat is er zoal te doen op deze dag. Welke monumenten zijn er te zien en zijn er nog wel monumenten in Rosmalen??? Wel de werkgroep is vanaf januari bezig om deze dag goed te laten verlopen. Zo is er een wandel- en fietsroute samengesteld die U langs mooie objecten en plekjes zal voeren. Harrie Coppens is de geestelijke vader van dit "project" dus dat zit wel goed. Ook zullen er een paar exposities worden gehouden, zoals in de Lambertuskerk en in het gemeentehuis. Over de Annenborch zal er informatie gegeven worden in de aula van de scholen die daarbij zijn gevestigd. De historische commissie van Coudewater is ook enthousiast en zal het hoofgebouw met de mooie kapconstructie open stellen alsmede het museum. De andere monumenten zijn; De Annakerk, de herberg de Drie Linden, de standerdmolen. Als informatiecentrum en startpunt van alle activiteiten fungeert het gemeentehuis. Ook de basisscholen worden in het project betrokken.

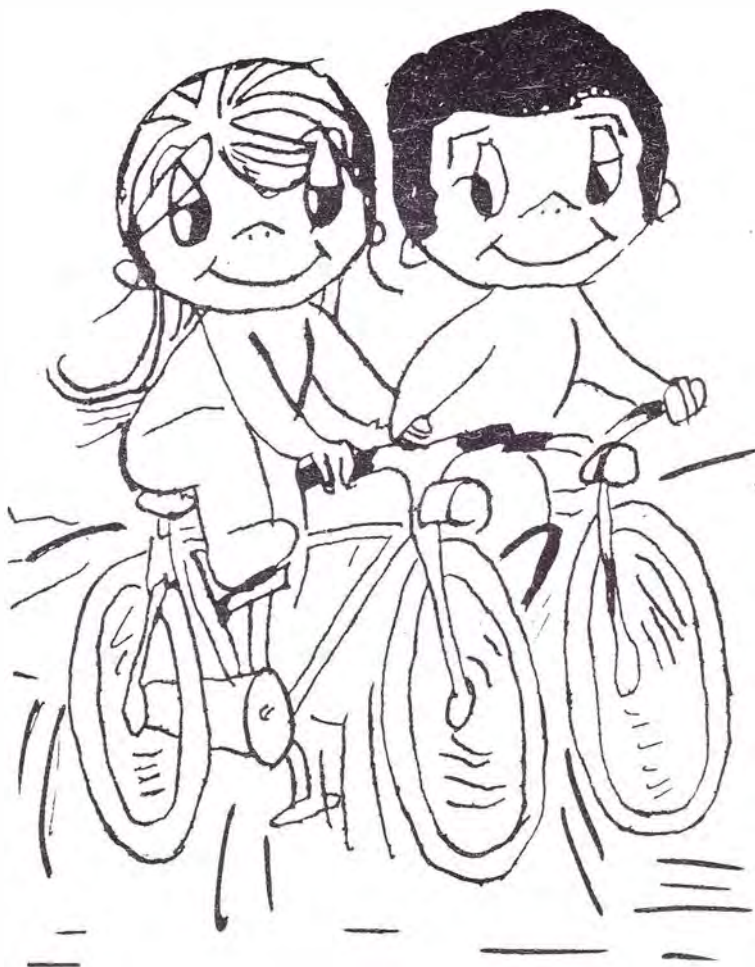
MEDEWERKING VAN DE LEDEN

Aan de leden van de Heemkundekring wordt gevraagd deze dag vrij te houden om de organisatie goed te laten verlopen. Er zullen op die dag minstens 30 mensen nodig zijn om van 10-17 uur bij de monumenten toezicht te houden, informatie te verschaffen, boekjes te verkopen, koffie te schenken, enz.

De werkgroep heeft er vertrouwen in dat een ieder zal meewerken.

HEEMKUNDIGE FIETSTOCHTEN

Blankie

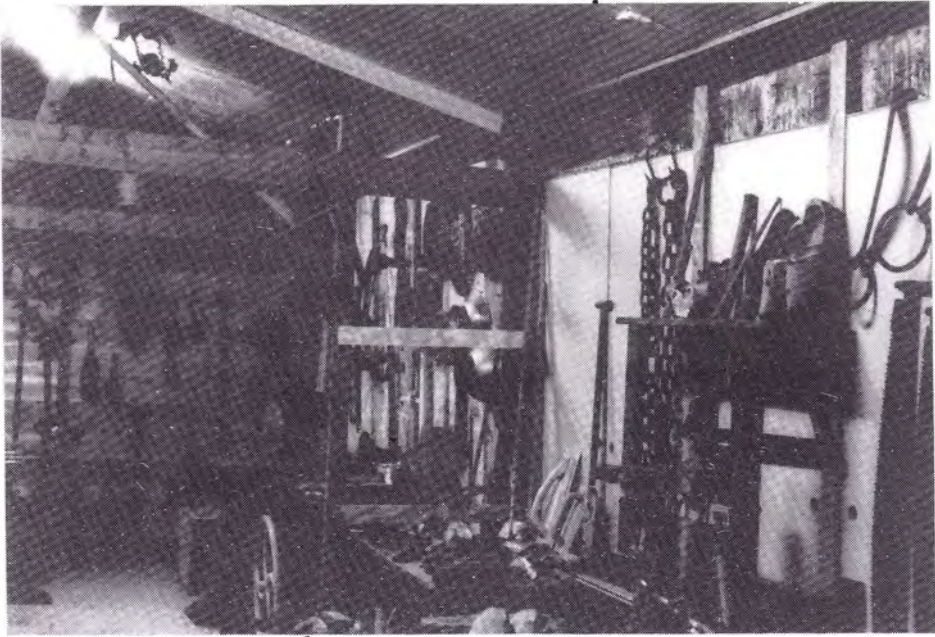

Voor het eerst dit jaar ging een dertigtal leden van de Heemkundekring weer eens op pad. Harrie Coppens en Jan Verhoeven hadden deze keer een fietstocht georganiseerd naar Den Dungen, waar een bezoek gebracht zou worden aan het prive museum van de familie Van der Heijden.

Het was zonnig weer toen het gezelschap op pinkster zaterdag 18 mei 1991 om 9.00 uur vertrok. De heren hadden een mooie route uitgezocht en doordat het weer meewerkte was het heerlijk fietsen. De dames en heren waren zich niet bewust wat hun te wachten zou staan. Dan zouden ze wellicht wat harder hebben gefietst. Want eenmaal aangekomen op de bedoelde bestemming, een prachtig gelegen boerderij, keek men de ogen uit.

Het is eigenlijk niet te beschrijven wat er te zien was. De boerderij geheel ingericht naar de tijd van vroeger inclusief alkoof. Op elk gebied was er iets te zien. Om enkele te noemen, boerengereedschap uit vervlogen dagen, een school hoekje, een timmerwerkplaats, een schoenmakerij kortom te veel om op te noemen.

Het was fantastisch. Bovendien werden wij door de heer en mevrouw des huizes zeer gastvrij ontvangen. Bij het ter perse gaan vernamen wij dat de familie de verzameling van het museum "DE POFFER" heeft overgenomen. Dus de kans is groot dat we nog eens een bezoek zullen brengen.

Geheel voldaan en zeer onder de indruk van datgene wat men gezien had fietste men weer huiswaarts. Het was een fijne ochtend geweest. Harrie en Jan bedankt.

NIEUWS VAN DE WERKGROEPEN

Van de werkgroepen ontvingen wij het onderstaande nieuws over het afgelopen kwartaal.

Archeologie

Sinds enige tijd vindt er een onderzoek plaats op het terrein van de voormalige St.Josephschool. Zolang aannemer Pennings nog niet met de bouw van het winkelcentrum is begonnen wordt het onderzoek voortgezet. De vondsten worden voorlopig in een garage opgeborgen en zullen voor onderzoek aller-eerst moeten worden schoongemaakt. Voor onderzoek zijn wij op zoek naar een ruimte voorzien van water aan- en afvoer en voldoende uitlegruimte opdat de scherven per vondst bijeen blijven. WIE HELPT ONS?????

De leden van de werkgroep aan het werk op het terrein van de voormalige St.Josephschool. foto N.M.Blankendaal

BEELDBEPALENDE BEBOUWING

Buiten de panden die voorkomen in het monumenten inventarisatie project (M.I.P.) zijn er nog een groot aantal bouwwerken die met name cultuurhistorisch van belang zijn. Zeg maar alle bebouwing van voor de oorlog (1940) die voor het nageslacht moeten worden geïnventariseerd en minstens op foto's vastgelegd.

Van gebouwen van na 1916 is in de meeste gevallen in het gemeentearchief een copie van de bouwvergunning aanwezig. Voor de oudere bebouwing zou bij sloop of ingrijpende verbouwing een opmeting moeten worden gedaan. We willen met de gemeente overleggen of dit te realiseren is. Niet alles kan en hoeft bewaard te blijven(!!)mits volledig geïnventariseerd. Nu het fotoseizoen is begonnen willen we beginnen met de fotodocumentatie van bovengenoemde panden en niet langer wachten op het verschijnen van het M.I.P.

KAARTEN-VELDNAMENONDERZOEK

De kaart, schaal 1 op 5000, waarop de toestand anno 1832 is geïnventariseerd zal worden geplakt in gedeelten van zodanige afmetingen dat deze vervoerd kan worden. (als geheel meet de kaart 180x140 cm).

Van de gebieden de Bergen, Kerkehoek, Bruggen, Kruisstraat, Heeseind, Hintham, Molenhoek, Coude-water en Maliskamp zijn detailkaarten schaal 1 x 2500 gereed.

Een aantal veldnamen is al gelokaliseerd, hiermee wordt verder gegaan. Met de inventarisatie van de zgn. patent registers zijn we begonnen. Deze geven een boeiend beeld van de plaatselijke nering en ambacht uit het verleden.

LANDSCHAPPEN

De veelheid van factoren die hebben bijgedragen tot het ontstaan van het landschap zoals we het nu beleven, maken deze studie nogal ingewikkeld. We zoeken naar een presentatie die met vermindering van vaktaal, toch niet oppervlakkig is en inzicht geeft in de elementen die aan de vorming van het landschap hebben bijgedragen.

KLEDERDRACHTEN

Deze werkgroep is erg actief. Op verzoek is de naam dan ook veranderd in Klederdrachten en gebruiksvoorwerpen. Het arbeidsterrein is dus vergroot. De werkgroep hoopt dat oude gebruiksvoorwerpen niet worden weggegooid maar aangeboden worden aan de Heemkundekring. In dit nummer vindt u tevens nog een bijdrage over de Rosmalense poffermaakster.

OPEN MONUMENTENDAG

Deze nieuwe werkgroep is enthousiast begonnen aan hun opdracht een open monumentendag te organiseren in Rosmalen en wel op 14 September 1991.

HISTORIE

Deze werkgroep houdt zich bezig met het opsporen van gegevens en het verzamelen van de bijbehorende akten omtrent het ontstaan en de vestiging van oude gebouwen, zoals kastelen, kerken, boerderijen en haar bewoners en eigenaren.

Een zeer belangrijke bron zijn de zgn. Bossche protocollen van 1368-1795. Het ligt in de bedoeling alle gegevens te verzamelen die betrekking hebben op Rosmalen. Leden die hun medewerking willen verlenen zijn van harte welkom want het is een gigantisch werk.

WIJ LAZEN VOOR U.....

Blankie

Gens Nostra, maandblad der Ned.Genealogische vereniging. mei 1991.

Een themanummer over Roermond met.o.a een artikel over douanebeambten door M. Smeets, een kwartierstaat van Mgr.Dr.J.M.J.A. Hanssen bisschop van Roermond van 1947-1958 samengesteld door Drs.E. Delhougne, artikel over testamenten en andere akten door G. Voncken en een artikel getiteld: "In hoeverre zijn huwelijksdispensaties betrouwbaar" door N. Hamers.

De Verzamelaar, maandblad ned.ver."de Verzamelaar"mei 1991, artikelen over het verzamelen van o.a. munten, lucifersetiketten, postzegels, prentbriefkaarten, papiergeld. Ook een artikel over het Geologisch museum te Heerlen.In het juni nummer o.a. een interessant artikel over pleet en en over de geschiedenis van de prentbriefkaart
Nederlands Historien, tijdschrift voor vaderlandse streekgeschiedenis, 6 x per jaar.mei 1991 artikel over De laatste openbare doodstraf te Haarlem, De houtvlotterij in de 17 en 18 eeuw. Elke plaats heeft haar faam en blaam, De beul op reis en Monumentale waterschapsgebouwen.

Devotionalia, periodiek voor verzamelaars van devotionalia, tweemaandelijks tijdschrift.april 1991. artikel over bedevaartpijpen, Van de duivel en de pratende kerkgangers, De heilige deur.

Gens Data, periodiek van de computerdienst van de Ned.Gen.Vereniging, 6 x per jaar.

artikelen over het opslaan van genealogische gegevens op de computer.

Toen en Nu 1940-1945, per kwartaal, Uitgeverij Quo Vadis, nr.64 geeft een uitgebreid verslag over de slag om Den Bosch, waarin dus ook Rosmalen wordt genoemd met afbeeldingen.

Heemkunde Blad. periodiek van de heemkundekring Schijndel, drie keer per jaar, maart 1991, Hierin schrijft o.a. E.H.van den Braak over " Al snuffelend in de toponiemenhoek" en C.Verhagen over "De Roomse Kerkschuur van de oude kerk te Schijndel."

Hintham, al een halve eeuw begeerd. een rapportage door Wouter Gortzak over de samenvoeging van Hintham bij Den Bosch in verleden en heden. Uitgave gemeente Rosmalen prijs f 5.--.

=====

Aanvulling" Rosmalla" nr.2
Adrianus Kusters,bouwkundige te Rosmalen.

In het artikel over ADRIANUS KUSTERS is op blz 21 verzuimd een zin op te nemen.

Als A. Kusters een bouwplan controleerde kreeg hij van de gemeente f 5.-- per plan van de gemeente. Had hij echter het plan zelf ingediend dan ontving hij de helft dus f 2.50.

Met excuses van de redactie.

STAMBOOMONDERZOEK, EEN BOEIENDE HOBBY

W. Leenman

Steeds meer mensen krijgen steeds meer vrije tijd. Voor wie een hobby heeft hoeft dit geen probleem te zijn. Anderen gaan op zoek naar een zinvolle besteding en menen die te kunnen vinden in stamboomonderzoek. In een of ander blad is een kwartierstaat afgedrukt en dat vormt dan het begin. Helaas is dit een volkomen foutieve benadering. Een kwartierstaat is een staat waarin alle burgerlijke gegevens opgetekend worden van de persoon zelf, 2 ouders, 4 grootouders, 8 overgrootouders, enz. Een veel betere opzet is het opsporen van het oudst-bekende stamouderpaar met al hun nazaten in de mannelijke lijn. Dit is a.h.w. de kapstok waaraan men verder alle bijbehorende akten kan ophangen, zoals testamenten, boedelscheidingen, foto's, enz.

Het is echter wel zaak eerst te informeren of er soms al een genealogie bestaat, dit kan veel onnodig zoekwerk voorkomen.

Een genealogie is een staat beginnende met het oudst-bekende voorouderpaar en waarop alle nazaten vermeld worden in de mannelijke lijn.

Worden ook nog de nazaten in de vrouwelijke lijn vermeld, dan heet dit een "parenteel".

Een stamboom is veel beperkter, deze bevat het oudst-bekende voorouderpaar in rechte lijn tot op de huidige stamboomhouder. Wel worden broers en zusters vermeld, doch niet hun nakomelingen.

Hulp wordt U gaarne geboden. Een waarschuwing! Stamboomonderzoek is zo boeiend dat men er niet meer van afkomt.

ZOEKPLAATJE

Deze keer een oude schoolfoto. Samen met de zuster op de foto.! Dat moet een feest geweest zijn. Wanneer is deze foto genomen ?

Waarom? Staat U er ook op?? Reacties zijn gaarne welkom bij de redactie. Wij vertrouwen op Uw medewerking, waarvoor onze dank.

De uitgave van het periodiek "Rosmalla" is mogelijk gemaakt door de financiële steun van:

Aannemersbedrijf P. Hoedemakers en Zn. B.V.,
Hintham 68, Rosmalen.

Advokatenkantoor van Mierlo, Pioenroosstraat 20,
Rosmalen.

Assurantiebedrijf A. Lambermont, Burg. Wolters-
straat 1, Rosmalen.

Autobedrijf G. van den Berg, Hintham 162, Rosma-
len.

Autoschadebedrijf G. van den Berg, Hintham 160,
Rosmalen.

Bouwbedrijf H. Pennings en Zn. B.V., Dorpsstraat
4, Rosmalen.

Bouwbedrijf Timmers B.V., Heikampweg 6, Rosmalen.
Bouwmaatschappij B.V. H. Pennings, Sportlaan 21,
Rosmalen.

Cementindustrie Enci N.V., St. Teunislaan 1,
's-Hertogenbosch.

Foto Stijntjes, Molenhoekpassage 5, Rosmalen.

Grond- weg- en waterbouw van Creij en van Hoek
B.V., Huisbergenweg 6, Rosmalen.

Makelaarskantoor Abelen B.V., Burg. Mazairaclaan
18, Rosmalen.

Oliehandel J. Bouwmans, Tweeberg 1, Rosmalen.

P.B.O. Bouwbedrijf B.V., Tuinstraat 6, Rosmalen.

Pluimveeslachterij Lotus B.V., Biestkampweg 2,
Rosmalen.

Rabobank Rosmalen, Dorpsstraat 45 Rosmalen

Reijmers Schoenen B.V., Pastoor van Thiellaan
8/10, Rosmalen.

Technisch installatiebedrijf Piels B.V., Friezen-
straat 7, Rosmalen.

Verenigde Heijmans Bedrijven B.V., Graafsebaan
13, Rosmalen.

Verstappen Handelonderneming B.V., Klooster-
straat 5a, Rosmalen.

Gebr. Voets Weg- en waterbouw B.V., Pinkster-
bloemstraat 4, Rosmalen.

Bestuur:

Th. Derksen, voorzitter, Weidestraat 15,
5241 CW Rosmalen. Tel. 04192-12591

A.J.van de Ven, 1e secretaris, M.Nijhoffstraat 8
5242 CV Rosmalen. Tel. 04192-14094

J.W. Westerlaken, 2e secretaris en contactper-
soon, Venstraat 53, 5241 CD Rosmalen. Tel. 04192-
13562

Sj. Hoedemakers-van der Sluis, penningmeester,
Deken Fritsenstraat 53, 5243 VM Rosmalen.
Tel.04192-17366

H. de Werd, archief, Hintham 127,
5246 AE Rosmalen. Tel. 073-415914

Copyright 1991

Heemkundekring Rosmalen

De redactie is niet verantwoordelijk voor de
inhoud der ondertekende artikelen

Bij de voorplaat:

Ansichtkaart villa "DE DRIESPRONG" als gemeente-
huis (collectie N.M. Blankendaal)

Ontwerp omslag: N.M. Blankendaal